

AKADEEMILISE PÖLLUMAJANDUSE SELTSI 2017. AASTA TEGEVUSARUANNE

Mittetulundusühingu, Akadeemiline Põllumajanduse Selts, tegevuse eesmärk on kaasa aidata Eesti maaelu, põllumajanduse ning põllumajandus- ja keskkonnateaduste arengule. MTÜ liikmeteks on isikud, kes on tasunud sisseastumismaksu ning täidavad seltsi põhirajast tulenevaid kohustusi. Seltsi asukohaks on Tartu linn. Selts on 1920. aastal Tartu Ülikooli juures asutatud Akadeemilise Põllumajandusliku Seltsi poolt algatatud tegevuse jätkaja.

MTÜ Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi tööd korraldab eestseisus (juhatus), kuhu kuulub 13 liiget. Seltsi tegevust suunab seltsi president PhD Marko Kass ja igapäevast asjaajamist korraldab sekretär pm-dr Heli Kiiman. Eestseisusesse kuuluvad tehnika-dr Arvo Leola, pm-knd Peep Piirsalu, pm-dr Maarika Alaru, pm-dr Ants Bender, pm-dr Merike Henno, pm-dr Toivo Univer, PhD Evelin Loit, pm-dr Enn Lauringson, pm-dr Alo Tänavots (Agraarteaduse peatoimetaja), PhD Matti Piirsalu, MSc Ell Vahtramäe ja PhD Marko Kass.

Seltsi ridades oli aruandeperioodi lõpul 224 liiget. Aktiivseid liikmeid on ligikaudu paarkümmend, mida võime järeltada nii tasutud liikmemaksude kui ka koosolekutel ning temaatilistel üritustel osalemiste alusel. Seltsi võeti 2017. aastal vastu kolm uut liiget (Tiit Rosenberg, Jaak Neerut, Tõnu Saarman). Seltsi liikmeskonnast arvati välja üks liige isikliku soovivalduse alusel. Seoses manalateele lahkumisega arvati liikmeskonnast välja kolm isikut.

2017. aastal toimus kolm seltsi eestseisuse koosolekut (üks e-koosolek) ja üks üldkoosolek. Eestseisuse koosolekute peamiseks teemaks on jätkuvalt seltsi tegevuste ja ürituste planeerimine. Aastakonverentsi ja suviste väljasõitude puhul arvestatakse jätkuvalt riigivanemate taludega. Arutati koostöövõimalusi osaleda Krahv Bergi nimelise innovatsioonipreemia loomisel. Preemiat annavad välja Eesti Rukki Selts, Sangaste vald ja Maaeluministeerium. Sõltuvalt antud organisatsioonide tegevusest planeerib selts oma järgnevad otsused. Aasta alguses tõusis meedias päevakajaliseks Eesti Taimekasvatuse Instituudi maakasutus ja seoses sellega arutati võimaliku seltsi eestseisuse poolse märgukirja saatmist kohalikule vallavalitsusele. Selts pidas lubamatuks ja ootamatuks erastada üle 100 ha katseteks kasutatavat põllupinda, teades, et katsealade mullastikule esitatavad nõuded on erilised. Katsepindade pikaajaline kasutamine on eelduseks tulemuste usutavusele ja nendest tehtavate järelduste väärtusele. Meedia aktiivse tegevuse tõttu erastamine peatati ja toetuskirja saatmine kaotas aktuaalsuse. Aasta viimasel eestseisuse koosolekul otsustati esitada Eesti Teaduste Akadeemiale ettepanek koostöölepingu sõlmimiseks, et Akadeemiline Põllumajanduse Selts võtta akadeemia assotsieerunud seltsi liikmeks. Eestseisus oli seisukohal, et seltsi tegevus ja eesmärgid on kooskõlas Eesti Teaduste Akadeemia tegevuse ja eesmärkidega. Lisaks otsustati alustada meie tegevuste tutvustamiseks sotsiaalmeedia-võrgustiku Facebook kasutamist, eesmärgiga reklaamida seltsi tegevusi seal, kus liigub noorteadlasi. Seltsi

teadusajakirja toimetus on FB kasutaja 2014. aasta septembrist ning hetkel jälgib lehte üle saja isiku üle maailma. Jätakuvalt pole lahenenud seltsi ruumi küsimus, raamatukogu on endiselt tehnikainstituudi ruumides. Eestseisusele teeb muret uute liikmete vähesus, kuigi uusi liikmeid on juurde tulnud. President ja seltsi sekretär osalevad jõudu mööda seltsiliikmete juubeliüritustel, et anda üle seltsi tänukirjad.

18. jaanuaril toimus K.E. von Baeri majas seltsi ettekanekoosolek, kus esines seltsi liige ja Eesti Taimekasvatuse Instituudi vanemteadur Peeter Viil teemal: "Uuenduslikud taimekasvatustehnoloogiad ja nende evitamine tootmisse". Osales 20 seltsiliiget.

Veebruari alul kohtus seltsi president Eesti Põllumajandusmuuseumi direktoriga. Arutelu eesmärk oli ühiste ettevõtmiste läbi viimine. Plaanis korraldada ühiselt mahekonverentsi. Põgusalt käsitleti ka seltsi raamatukogu täbarat seisut.

22. veebruaril toimus Eesti Vabariigi 99. aastapäevale pühendatud kontsert-aktus K.E. von Baeri majas. Kaitseliidu Tartu maleva Elva malevkonna pealik Marko Tiirmaa pidas ettekande teemal "Laiapindne riigi- ja kodanikukaitse üksikisiku tasandil".

19. aprillil otsustas riikliku programmi "Eestikeelse terminoloogia programm 2013–2017" juhtkomitee toetada seltsi loomakasvatusalase terminoloogia toimkonna tööd (esimees Peep Piirsalu).

18. mail toimus seltsi ning Eesti Maaülikooli Mahekeskuse ja Eesti Põllumajandusmuuseumi koostöös konverents "Riigimeeste talud – Jaan Tõnissoni talu Eerikal". Teaduslike ettekannetega esinesid Tartu Ülikooli ajaloodoktor Agu Pajur teemal "Tõnisson riigimehena", maaülikooli professor Kadri Karp teemal "Jaan Tõnisson ja Eesti aiandus", maaülikooli lektor põllumajandusdoktor Kadri Just teemal "Begomovii-ruste infektsioon tomati viljas" ja maaülikooli Mahekeskuse juhataja Elen Peetsmann, kes kõneles teemal "Eesti Maaülikooli Mahekeskuse tegemised Tõnissonide majas Eerikal". Päeva teises pooles sõideti Eerikale Mahekeskusesse, kus professor Anne Luik ning keskuse juhataja Elen Peetsmann tegid ringkäigu Tõnissonide majas ja aias. Ringkäigu järel toimus seltsi aastakoosolek, kus seltsi president dotsent Marko Kass esitas tegevusaruande ning vastas seltsiliikmete küsimustele. Agraarteaduse peatoimetaja Alo Tänavots tegi ülevaate ajakirja tegevusest. Revisjonikomisjoni aruande esitas pm-mag Avo Toomsoo. Üldkoosolek kinnitas revisjonikomisjoni aruande. Osales 32 liiget.

24. augustil toimus traditsiooniline seltsi suvine väljasõit Viljandimaale. Uudistati Harri Poomi aiandustalu ning alpaka kasvatusega tegelevat Pärdi talu. Pidulik lõuna toimus Olustvere mõisas. Seejärel asetisime lilled ja küünla Jaan Tõnissoni sünnitalu õuele Tänavassilmal. Suvisel väljasõidul osales 19 inimest.

31. oktoobril osales seltsi president Eesti Teaduste Akadeemia korraldatud seltside päeval TÜ Omicumis.

5. novembril tähistas Akadeemiline Põllumajanduse Seltsi (Akadeemiline Põllumajanduslik Selts) oma 97. aastapäeva.

22. novembril toimus maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnainstituudi raamatukogus seltsi ajaloo päev "Professor Elmar Halleri sünnist 110 aastat". Pärast seltsi presidendi avasõnu said sõna seltsikaaslane Jaan Kuht teemal "Meenutusi professor Elmar Hallerist", Lembit Karu Eesti Põllumajandusmuuseumist teemal "Materjale professor Elmar Halleri kohta Eesti Põllumajandusmuuseumi kogudes" ja professor Halleri poeg Kristjan Haller, kes emotsionaalses ja videomaterjalidega rikastatud ettekandes "Avaldamata lugusid isast" võttis kokku olulisemad hetked suure teadlase elust. Osales 23 inimest.

1. detsembril esitas seltsi president vastavalt Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi üldkoosoleku ettepanekule ja eestseisuse otsusele kirjaliku avalduse Eesti Teaduste Akadeemia presidendile ja peasekretärile sooviga võtta selts teadusseltsina akadeemia assotsieerunud liikmeks.

13. detsembril toimus seltsi aastalõpukoosviibimine Eesti Taimikasvatuse Instituudis Jõgeval. Pidulik õhtusöök presidendi aastalõputervituse ja seltsiliikmete sõnavõttudega toimus Laisholm Pubis. Seltsi president algatas uue traditsiooni, seades sisse presidendi rändkarika tiitliga Aasta Tegija, mille pälvis olulise panuse eest seltsi teadusajakirja edendamise ja veebikeskkondade arendamise eest Alo Tänavots. Osales 28 seltsiliiget.

15. detsembril kohtusid seltsi president Marko Kass ja Agraarteaduse peatoimetaja Alo Tänavots Eesti Teaduste Akadeemia Tartu esinduses akadeemia peasekretäri akadeemik Jaak Järve ja esinduse juhataja Ülle Sirgiga. Seltsi esindajad andsid ülevaate senisest tegevusest, seltsi rollist ja tagamaadest liitumaks akadeemiaga.

20. detsembril saatis eestseisus kogu seltsi nimel õnnesoovid ja tervitused seltsiliikmele, akadeemik Hans Küütsile tema 85. juubelil.

2017. aastal andis seltsi teadusajakirja Agraarteadus / Journal of Agricultural Science toimetuse välja kaks numbrit. Toimetusse kuuluvad Maarika Alaru, Ants-

Hannes Viira, Toomas Orro, Evelin Loit, Oliver Sada, Tanel Kaart ja Marko Kass, peatoimetaja on Alo Tänavots. Kaasati uusi liikmeid rahvusvahelise toimetuskollegiumisse. Tehniline toimetaja on Irje Nutt. Ajakiri on kättesaadav nii paberil kui veebis. Facebooki konto abil toimub samuti ajakirja info edastamine. Paberikandjal tellivad ajakirja suuremate ülikoolide raamatukogud, rahvusraamatukogu ja üksiktelijad. Koostöös Eesti Maaülikooli raamatukoguga on alates 2017. aastast ilmutatud artiklid varustatud DOI-numbriga. Ajakirja peatoimetaja esitas 5.07. taotluse Scopusse andmebaasi saamiseks. Juunis ilmutuv Agraarteaduse pühendati professor Ülo Ollile.

Selts liitus Miljon+ programmiga, et toetada ideed koostada miljon eestikeelset Vikipeedia artiklit aastaks 2020. Selts seadis eesmärgiks anda oma panuse, koostades veebiartikleid seltsi sündmuste, tegevuste ja liikmete kohta. Programmist leiab ülevaate selle kodulehelt.

Selts on toetajapartner üleeuroopalisele, Euroopa Liidu LIFE programmist kaasrahastatavale projektile AgriAdapt, mille eesmärk on näidata, kuidas jätkusuutlikud kohanemismeetmed aitavad muuta loomakasvatuse- ja taimekasvatuse tegevuste ning püskikultuuride viljelejaid kliimamuutuste mõjude suhtes kohanemisevõimelisemaks. Nimetatud projekt viiakse läbi kooskõlastatult neljas peamises EU kliimarisiki piirkonnas: Lõuna-Euroopas, Lääne-Euroopas, Kesk-Euroopas ja Põhja-Euroopas.

Jätkuvalt tegutseb seltsi loomakasvatusalane oskussõnade toimikond koosseisus seltsi aupresident prof Olev Saveli, seltsi asepresident dots Peep Piirsalu, prof Olav Kärt ja seltsi eestseisuse liige Alo Tänavots.

Seltsi peamised sissetulekuallikateks on endiselt liikmemaksud ja annetused. Ühekordsete toetustega on seltsi ajakirja Agraarteaduse väljaandmist rahastanud Eesti Maaülikool. Seltsil palgalisi ametikohti ei ole. Võlgnevusi seltsil pole.

Presidendi tegevusaruanne seltsi aastakoosolekul 2018.

Marko Kass, president
Heli Kiiman, sekretär